

Vergaderjaar 2020–2021

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 781

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2021

Tijdens het commissiedebat van 22 april jl. (Kamerstuk 27 925, nr. 780) deed het kabinet de toezegging uw Kamer maandelijks te informeren over het verloop van de terugkeer uit Afghanistan en de veiligheidssituatie ter plaatse. Met deze brief geef ik, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, invulling aan deze toezegging. Tevens bied ik uw Kamer aan om tijdens een vertrouwelijke technische briefing uitgebreider in te gaan op de terugkeer en de veiligheidssituatie.

Beëindiging van de operatie

Zoals op 14 april jl. door de NAVO Secretaris-Generaal is aangekondigd, is de afbouw van de NAVO-missie *Resolute Support* (RS) per 1 mei jl. van start gegaan. Deze zal enkele maanden in beslag nemen. Uiterlijk 11 september dient dit te zijn afgerond. Op dit moment ziet het ernaar uit dat de terugkeer en afbouw echter sneller op een ordelijke en veilige manier kunnen worden afgerond.

In Afghanistan draagt een team van negen extra uitgezonden specialisten, samen met logistiek personeel dat reeds ter plaatse is, zorg voor de terugkeer van de Nederlandse militairen en het resterende Nederlandse materieel. De extra specialisten maken het materieel dat terugkeert naar Nederland op de juiste wijze gereed voor luchttransport. De afronding van de terugkeer is in juli 2021 voorzien. Nederland voert deze terugtrekking uit met eigen en externe strategische luchttransportcapaciteit. In het laatste geval wordt dit door coalitiepartners verzorgd of commercieel ingehuurd. Een deel van het Nederlandse materieel wordt ter plaatse afgestoten. Nederland kan tot het laatste moment van de terugtrekking rekenen op de steun van Amerikaanse *enablers* en *force protection* capaciteiten.

Nederland en Duitsland werken nauw samen tijdens de terugtrekking. Dit is een voortzetting van de goede samenwerking tussen beide landen binnen *Train, Advise & Assist Command North* (TAAC-N). Ook vindt

breder binnen NAVO, zowel in Kaboel als in Brussel, doorlopend afstemming plaats over de beëindiging van RS. Daarnaast sprak de Minister van Buitenlandse Zaken op 7 mei jl. met de Afghaanse Minister van Buitenlandse Zaken over het verloop van de terugtrekking en de periode daarna.

In de Afghaanse hoofdstad Kaboel is de Nederlandse militaire aanwezigheid in het kader van RS inmiddels beëindigd. Het personeel is teruggekeerd en het materieel is afgebouwd. Dit is relatief snel gegaan omdat de Nederlandse militaire presentie in Kaboel vrij beperkt was. Het vertrek van de Nederlandse militairen uit Kaboel heeft geen negatieve gevolgen voor de overige eenheden die zich alle bevinden in Mazar-e-Sharif.

Veiligheidssituatie

Op 1 mei jl. verstreek de door de Taliban gestelde deadline voor de terugtrekking van alle westerse militairen uit Afghanistan. De presentie van westerse militairen na deze datum wordt door de Taliban gezien als een schending van het akkoord dat zij sloten met de Verenigde Staten. Sinds 1 mei beschouwen de Taliban alle westerse militairen in Afghanistan daarom als een legitiem doelwit. De Taliban hebben echter nog geen grootschalige aanvallen op coalitietroepen uitgevoerd. De woordvoerder van de Taliban heeft gesteld dat de Taliban hiervoor nog wachten op instructies van hun strategisch leiderschap. Het tot nu toe uitblijven van dergelijke aanvallen kan echter niet gezien worden als een garantie dat de terugtrekking van westerse troepen geweldloos zal verlopen.

De afgelopen weken lag het algehele geweldsniveau in Afghanistan onverminderd hoog. Het meest in het oog sprong hierbij de aanslag op een meisjesschool in Kabul, waarbij meer dan 50 leerlingen om het leven kwamen. De Taliban hebben de druk op de Afghaanse veiligheidstroepen in vrijwel heel Afghanistan verder opgevoerd, waardoor hoofdsteden van zuidelijke provincies zoals Ghazni en Helmand in toenemende mate geïsoleerd zijn geraakt. Ook in de omgeving van Camp Marmal in Mazar-e-Sharif was te zien dat de Taliban de druk op Afghaanse troepen verder opvoerden. Het zwaartepunt van de incidenten lag voornamelijk in de westelijke districten van de provincie Balkh, met vooral kleinschalige aanvallen op controleposten en gerichte liquidaties van overheidsfunctionarissen. De Taliban hebben een driedaags staakt-het-vuren afgekondigd voor de periode van Eid-al-Fitr (waarschijnlijk 14-16 mei), dat het einde van de maand Ramadan markeert. Dit staakt-het-vuren dient waarschijnlijk deels als propaganda, deels als ademruimte voor de Taliban om zich voor te bereiden op verdere offensieven tegen de Afghaanse veiligheidstroepen. De verwachting is dat de Taliban hun aanvallen tegen Afghaanse troepen sterk zullen opvoeren na afloop van het staakt-het-vuren. De ontwikkelingen met betrekking tot de veiligheidssituatie in Afghanistan worden nauwlettend gevolgd.

Vorige maand is uw Kamer geïnformeerd (Kamerstuk 27 925, nrs. 769, 770 en 771) over de aanvullende inzet van circa tachtig militairen ter versterking van de beveiligingscapaciteit in TAAC-N als onderdeel van RS in Afghanistan. De militairen zijn op 30 april jl. met hun werkzaamheden gestart. Met deze extra inzet wordt de veiligheid van onze troepen en bondgenoten in TAAC-N vergroot. Daarnaast dragen zij bij aan een

ordentelijke afbouw van de missie en een veilige terugkeer van de Nederlandse militairen. Met de start van de aanvullende inzet is invulling gegeven aan de motie van het lid Eppink (Kamerstuk 27 925, nr. 774).

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten